

Mastodont del Museu de Geologia del Seminari de Barcelona

Polinyà

Ubicació

Comarca: Vallès Occidental
Lloc/Adreça: Polígon Industrial de ca n'Humet, prop de la deixalleria de Polinyà
Alçada: 120

Coordenades:

Latitud: 41.542537654347
Longitud: 2.155809915377
UTM Est (X): 429587
UTM Nord (Y): 4599331

Classificació

Número de fitxa 08167 - 41
Àmbit: Patrimoni moble
Tipologia Col·lecció
Estil / època: Neògen
Estat de conservació Bo
Protecció Legal i física
Tipus de protecció: Inexistent
Accés Obert
Ús actual: Cultural
Titularitat Privada accessible
Titular: Museu de Geologia del Seminari de Barcelona
Autoria de la fitxa Ainhoa Pancorbo Picó
Data de registre de la fitxa: dj., 17/12/2020 - 11:53
Autoria de la darrera revisió: Ana Requejo Alonso
Data de la darrera revisió: dl., 29/05/2023 - 09:07

Descripció

Les restes d'aquest exemplar, gairebé complet, de mastodont (*Tetralophodon longirostris*) van ser localitzades l'any 1965 en el camí de Santa Perpètua de Mogoda a Sentmenat, a uns 10 metres de profunditat, quan s'estaven executant les obres d'aplanament dels terrenys propietat del senyor Mario Guerin Ventura (1894-1968) per la futura fàbrica de la seva empresa "industrias Guerin".

Donat l'interès d'aquest industrial per la paleontologia i la seva relació amb el museu del Seminari de Barcelona, Guerin va parar l'obra i va avisar als doctors Vía i Villalta per realitzar l'extracció de l'exemplar de mastodont. Aquesta extracció es va dur a terme entre els mesos d'octubre i novembre d'aquell any, en època de pluges que, en algun cas, van malmetre els ossos.

A uns 3 metres per sobre del nivell de l'exemplar es van trobar i a certa distància s'havien trobat restes de *Deinotherium levius* JOURDAN, de *Aceratherium incisivum* KAUP i de *Hipparion catalaunicum* PIRLOT. Aquest fet, juntament amb l'estratigrafia, van permetre situar les restes en el Miocè, vallesenc inferior.

Tant l'excavació com la preparació de les restes van ser dirigides pels doctors Via i Villalta i el seu estudi va anar a càrrec de la doctora Alberdi, de la universitat de Madrid.

Història

El 10 d'octubre de 1965 la Vanguardia va publicar la notícia de la troballa del mastodont a Polinyà, que és com segueix:

Han aparecido los restos completos de un mastodonte del Miocénico

La ya importante colección de mamíferos fósiles del museo Geológico del Seminario, creado por el canónigo Almera en 1874, y reconstruido a partir de 1936 por el doctor Bataller, acaba de enriquecerse con un esqueleto completo de mastodonte.

El hallazgo se ha efectuado en la explanación de un terreno situado a unos 500 metros al SE. de Polinyà adquirido por una factoría para la instalación de una nueva planta industrial.

5 anys després de la troballa del mastodont la Vanguardia publicava un segon article que en parlava, arran de la troballa d'uns altres fòssils:

Importantes descubrimientos de fósiles

Muy cerca de la población vallesana de Polinyà se ha descubierto el emplazamiento de una nueva localidad de mamíferos fósiles. En su día apareció el esqueleto casi completo de un mastodonte que, por avatares diversos, se instaló en el seminario Conciliar de Barcelona. Pero en el transcurso de una semana han aparecido nuevos hallazgos. Los restos encontrados corresponden huesos de extremidades de un segundo mastodonte, que figurará en las colecciones del Instituto de Paleontología.

Asimismo, se descubrió, en el mismo lugar, un colmillo inferior de una hembra correspondiente a una especie de mono antropomorfo de gran interés científico. Con esta pieza la colección del instituto ha llegado al número cincuenta de ejemplares fósiles de este grupo. Recordamos que, por esta colección, España es el tercer país de mundo en importancia, precedida de África oriental y del Pakistán.

El museu geològic del Seminari de Barcelona és propietat de l'Arquebisbat de Barcelona i es va fundar l'any 1874, tot i que té com a precedent el Gabinet d'Història Natural, que es va crear l'any 1817, i posteriorment es va agregar a la Biblioteca Episcopal.

El primer director del Museu va ser el Dr. **Jaume Almera** (1845-1919). l'any 1885 i per encàrrec de la Diputació de Barcelona, ??es va dedicar a la confecció de el mapa geològic de la província de Barcelona, ??un mapa que encara s'utilitza. Almera va escriure importants monografies paleontològiques sobre els fòssils de l'Miocè i sobre els terrenys pliocènics pròxims a Barcelona, ??avui gairebé desapareguts per la pressió urbana.

El 1926, **Josep Ramon Bataller** (1890-1962) va continuar la tasca del Dr. Almera com a director del Museu. Va ser el primer catedràtic de Paleontologia de la Universitat de Barcelona (1955), doctor *honoris causa* per la Universitat de Tolosa i membre de diverses societats científiques. En la seva trajectòria d'investigació destaquen l'estudi dels fòssils de l'Mesozoic, d'importància capital, sobretot pels seus treballs sobre els corals cretácis.

El 1962 el Dr. **Luís Via** (1910-1991) va substituir a l'Dr. Bataller en la direcció de l'MGSB. El doctor Via va ser professor auxiliar de Dr. Bataller. La seva tesi doctoral va versar sobre els crancs de l'Eocè.

Després de la mort del Dr. Via la direcció del Museu va passar a Dr. **Sebastian Calzada**, que l'any 1975 es va doctorar amb una tesi sobre braquiòpodes del Cretaci de el Llevant peninsular.

Des del 1939, quan es van refer les col·leccions, el Museu Geològic del Seminari ha anat rebent sense interrupció moltes entrades de fòssils. El desembre de 2020 el nombre de tàxons inventariats era de 86.576. La documentació per a dur a terme la tasca de classificació i estudi forma una biblioteca especialitzada que supera els 17.000 títols. També posseeix un laboratori capaç de preparar els fòssils.

L'any 2009 li va ser concedida la Creu de Sant Jordi de la Generalitat de Catalunya.

Bibliografia

ALBERDI, M. Teresa. (1971) "Primer ejemplar completo de un tetralophodon longirostris KAUP, encontrado en España". Estudios geológicos, vol.XXVII, pp. 181-196.

Enllaços d'interès:

[Museu geològic del seminari de Barcelona](#)

